

МІЖ ЛЕДАМИ ПІВНОЧІ

Дня 13-ого лютия ц. р. о годині 3.30 пошкоджені розторопили леді на Північному Океані російський корабель «Челюскін», що вів на своїм покладі полярну наукову експедицію під проводом проф. Шмідта, цього Шмідта, що минулого року перший раз в історії переплив з Архангельська до Владивостоку на ледоломі «Сибіряков» вздовж північного узбережжя Європи й Азії.

«Челюскін» вийшов 10-ого серпня м. р. з Мурманська під командою сотника Вороніна, б. команданта ледолому «Сибіряков».

Крім начальника експедиції, проф. Шмідта, були на покладі аеролог Шпановський, зоолог Стаханов, біолог Шришов, гидрограф Хизиньков, госдог Гакель, інж.-фізик Факідов, крім цього кілька письменників і журналістів під проводом поета Іллі Сельвінського й письменника Семіоновна та летуну Бабушкін з літаком «Ш-2».

Експедиція від першого дня боролася з великими труднощами. Бурхливі води й кількометрові ледові скелі просто не пускали «Челюскіна» вперед. Коло півострова Памір визволив «Челюскін» з ледових оков криголом «Красін». 19-ого вересня м. р. себто 40 днів по вилзді з Мурманська причалила експедиція до острова Колошніно, що лежить 280 км. від Спокійного Океану. Цього-ж дня оточили «Челюскіна» леді. Рибалки-чучки завважили увязнений корабель, пробіглися до нього кризь сніжні заспи на санках, запряжених в собак і забрали на сушу 8-ох нездужих членів експедиції. «Челюскіна» понесли ле-

ди даліше в напрямі проливу Берінга й 3-ого листопада м. р. була вже експедиція всього 5 км. від спокійних вод Тихого Океану... Але сильні тайфуни, що віяли від Японського Моря, відкинули корабель кількакот км. на північ, зразу до берегів Аляски, а потім на північний захід, де під 68-им ст. північної ширини й 172-им ст. західної довжини здавили його леді й понесли на дно Океану.

Як тільки наспіла вістка про увязнення «Челюскіна» ледями, зараз рушили йому на поміч полярні кораблі «Поручик Шмідт», «Свердловск» і ледолом «Лідке». Та всі вони мусли завернути зприводу непоборних ледових барикад.

Заки ще «Челюскін» пішов на дно, члени експедиції, що передбачували неминучу катастрофу, перенеслися з харчами, науковими апаратами й

усім добром на сумезну ледову кригу. При затопленню «Челюскіна» згинув лише член експедиції Могилевич. Розбитки розтаборилися тут, поставили бараки і за поміччю радіостанції навязали контакт зі світом. На ледовій кризі, серед мертвої, полярної тіїви, зажило 101 відгороджених від світу людей, в тім 10 важко хорих, 10 жінок і двоє дітей (одно трілітнє, одго 6-місячне). Аж 5-ого ц. м. вдалося легунам Петровові й Лийвідевському, при 40 степенях морозу причалити до криги й забрати на сушу жінки й діти. Зараз після того ледова крига трісла майже на половину...

Ледове поле з рештою членів експедиції є тепер 118 км. від найближчої суші, 89 людей живе там вже 5 неділь і жеде рятунку. Навіть видають там свою стінну газету... Остання радіотелеграма, що прийшла 12-ого ц. м. від проф. Шмідта, є така:

«В нас далі все якнайкраще. Нач. експедиції Шмідт».

На кооперативнім фронті

Рішенням Дирекції РСУК з 26-ого лютия ц. р. прийнято в члені Т-ва такі кооперативи: 1) Кред. С-ка «Самомісич», кооп. з неом. видл., Гордославич (пов. Бібрка), 2) Госп. Сплож. С-ка «Світло», кооп. з обм. видл., Озірці (пов. Горохів), 3) Хліб. С-ка для заг. зак. і збуту «Самомісич», кооп., Тростянець. (пов. Долина), 4) Районова Молочарня, кооп., Дубіс (пов. Ланьцут), 5) «Самомісич», господ. сплож. кооп. з обм. видл. Богшівка, 6) «Боротьба», кооп., Звірів, 7) «Селянське Обеднання», кооп., Радосмишль (пов.

Луцьк), 8) Пекарня «Золотий Колос», кооп., Львів, 9) «Народна Воля», кооп., Кульматич (пов. Мостиська), 10) «Зоря», кооп., Оглядів (пов. Радехів), 11) Шад. Кред. С-ка «Ощадність», кооп. з неом. видл., Кульчиці Шлях. (пов. Самбір), 12) Сплож.-Госп. С-ка «Зоря», кооп., Бушкі (пов. Скалат), 13) «Дніпро», кооп., Бсяничі (пов. Сокаль), 14) «Єдність», кооп. з неом. видл., Підгородці (пов. Стрий), 15) С-ка для заг. зак. і зб. «Український Народний Дім», кооп. Хстинир (пов. Товмач), 16) «Надія», кооп., Ільник, 17) Госп.

Сплож. С-ка «Згода», кооп., Топшаниця (пов. Турка н. Стрім). Рішенням Дирекції РСУК з дня 10-ого ц. м. прийнято в члені Т-ва такі кооперативи: 1) С-ка для заг. зак. і зб. «Воля», кооп., Бабін Середній, 2) Хліб. С-ка для заг. зак. і зб. «Єдність», кооп., Сільце (пов. Калущ), 3) Ств. взаємного кредиту «Наша Хата», кооп. з неом. видл., Дратів (пов. Любартів).

ПРИЄДНАЙТЕ НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА НАШОМУ ПРАПОРОВІ, А ПРИЧИНІТЕСЯ ДО ПІДНЕСЕННЯ КУЛЬТУРИ НАШОГО НАРОДУ!

БІРЖА

Львів, дня 19-ого березня 1934.

1 докар ам.	5 27 1/2	ЧЕКИ	5 31
1 « кавад.	5 19 —	Маслосоюз платити за 1 кг. масла ав.	3 10
100 чеських кр.	21 —	3 10 зол. літру	0 18
100 фр. франків	34 90—35 —	жолова 0 18 гр.	0 80
1 нім. марка	2 10	сметани 0 80 за.	
1 бельг.	1 20—1 24	ЯЙЦЯ.	
		Маслосоюз платити за 1 копу зол. 2 50—	
		2 60 Тенденція на	
		масло зривков.	
		тану на молою і сме-	
		тану і яйця зме-	
		жана.	
		ЗОЛОТО	
		1 зол. долар	
		зол. 20 австр.	
		38 50 10	
		9 50 зол	

Наш Пропор

Ілюстрований часопис, виходить двічі в тиждень, в четвер і в неділю

Ціна числа 20 гр.

Ч. 23. (126)

Львів, неділя 25-го березня 1934

Рік II.

В БЕСАРАБІ

В с. Клішківцях (Бесарабія) румунські жандарми арештували відомого в тій околиці українського народного-ого діяча Василя Корчового і забрали йому виказку члена та підпоручника на Холмщину Української Національної Партії, шовкову жовто-блакитну ленту і срібний тризуб з близи. Крім цього зробили в нього ревізію і забрали часописи «Самостійність» і приватну перепіску.

ВІЧНИЙ УЗОКОЙ...

Дня 18-ого ц. м. повідомив львівський шоденник «Дзєнік Людови» своїх читачів і прихильників, що з цим-же числом, по 16-літнім існуванню, він перестас виходити й переноситься «в країну тишей...» «Дзєнік Людови» був шоденником Польської Соціалістичної Партії, а заснував його соціалістичний діяч Іж. Генрик Гавзер. «Дзєнік Людови» внав зприводу грошевої скрути й внутрішнього розладу, що його переживає сьогодні ППС.

ХТО НАБИВ ПРОФ. ГАНДЕЛЬСМАНА?

Професора варшавського університету, Гандельсмана набили якись особняки у хвилині, коли він виччо виходив з університету по зборах «Кружка Істориків». Напасники втікди. Тепер поліція вже арештувала їх. Виявилось, що напасниками були: Зигмунт Дзямага, Францішек Соблевські, Леонард Дзенгелєвські і Ежи Рутковські, всі студенти університету, дальше Тадеуш Лукашєвич, студент вищої журналістичної школи та Едмунд Янец, безробітний приватний урядовець. Всі вони є ендеками і належать до «Обозу Велькей Польскі».

Професори університету, товариші проф. Гандельсмана, вислали до нього письмо, в яким п'янують цей бандитський напад «як вияв морального зідичня, суперечний з трисцілотною культурою польського народу». То письмо підписали також професори Роман Смаль-Стоцький і Степан Валєй.

ІНВАЛІДИ ДІСТАВУТЬ ПРАЦЮ

З 1-шим квітня ц. р. обовязує закон про те, що працєдавці в промислі, рільництві і комунікації є обовязані давати працю на 50 робітників чи працівників одному інвалідові, на кожних 100 робітників, чи працівників трьом інвалідам, що мають 15 до 65% загальної втрати зарібковій здібности. Закон обовязує також і при сезонних роботах. За невиконання є кара арешту до 6 тижнів або гривна від 200-2.000 золотих.

У звязку з різного роду надужиттям та обманствами у Франції завчася такий розклад, що, здавалося, не буде вже ніякого виходу. До нового уряду запросили славного з війни генерала Петєна. На нашому образку бачимо, як маршал Петєн, що є тепер міністром війни, приглядається почитному ходоу республіканської гвардії знагоди відкриття памятника Клемансо.

„НА ПАСКУ ГУЦУЛЬЩИНІ!“

Акція під кличем „На паску Гуцульщині“ зростає. До Великодня час короткий, отже давайть чимскорше свої добровільні жертви на поміч перебуваючій Гуцульщині. Гроші шліть на адресу: „Кооперативний Банк „Покутський Союз“ в Коломиї“ з допискою „Паска Гуцулам“ переказом або чеком ч. 153.492. Виказ жертвєдавцїв буде в часописах.

„ДОВІРЯ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ“

Варшавська «Газета Польска», ч. 80 з 21-го ц. м. у передовиці п. н. «Кий століще України» між инчим пише: «В Києві відбуваються енергійні приготування для переноси з Харкова до нової столиці Совітської України. Будують «в пробєсовому темпі» чимало домів, що мають помістити урядників і бюра. Місцевому населєнню грозить очевидно масове «гуцєння», а навіть виселєння, якщо річ іде про «елементи чу-

ЧОГО НЕ ВІЛЬНО РОБИТИ ПОСЛАМ?

Дня 14-ого ц. м. ухвалила конституційна комісія варшавської союму закон про недопустимість дучення деяких становищ і чинноєтей з виконуванням маїдату посла або сенатора. Цялю того закону є не-допустити, шоби член парламенту використовували своє становище для особистих матеріяльних користей». Отже: «Не вільно послам і сенаторам звертатися до органів державної або самоврядної адміні-

УВАГА! Вже чергове число ЗДЕРЖИМО

всім тим післяплатникам, які мають задеглости!

ЗА ЗАВОРУШЕННЯ НА СТІЛЕЦЬКИХ МОГИЛІХ

Дня 5-ого ц. м. відбулася перед апеляційним судом у Львові карна розправа проти студента львівського університету Ярослава Гордєнського. Його обвинувачували за співучасть у заворушеннях підчас жалібного походу дня 5-ого червня м. р. на Зелєні Свята, на могили Українських Стрільців у с. Луці під Львовом. Дня 23-ого жовтня м. р. засудив Гордєнського Окружний Суд в Самборі на 1 рік і 4 міс. в'язниці. Апеляційний суд змєшав кару до 8 міс. зі зачисленням слідчого арешту.

МІЛІОНЕРОВІ ЛЕГКО ВТІКАТИ...

З Атен у Греції пробівав, не знати куди, американський мільонер Самуєль Інзуль, що його американська влада ловить за податкові надужиття. Інзуль залишив жінку і пребагате мешкання, перебрався за жинку і втік. Грецька поліція шукає за ним, але не може його зловити, хоч американський посол протестує. Мільонерові легко втікати...

„ЗЕСПОЛИ ПРАЦІ“ НА ПОЛІССІ

Видлі праці і суспільної опіки воевідського польського уряду приступив, як звідомляють польські часописи, до організації «Зєсполуф Праці». Учасники будуть перебувати в казармах, дістануть повний оджострій, іду і 50 гр. на день, а крім того кожного місяця 5 зол. на почтову ооджоднеству книжочку на своє ім'я. «Зєсполи Праці» будуть виконувати на Поліссє різні роботи. Наші читачі повинні нам написати про це блище.

страці у податкових справах або таких, що приносять матеріяльні користи поодиножим особам чи підприємствам, обрахованим на зиск».

Також послам і сенаторам, що є адвокатами, забороняється виступати як оборонцям в карних справах за державну зраду, або проступства проти зовнішних інтерєсів держави та давати правну поміч позиваючій стороні в справах проти скарбу держави. Проти поодиножих точок виступав підчас дискусії перед ухваленням закону воєод др. Вол. Загайєвич. Всі його поправки відкинули.

ОГОЛОШЕННЯ

(За оголошення Редакція не відповідєє)

БЕЗ ЦИКОРІ „ЛУНА“ КАВА НЕСМАЧНА

Купуйте український виріб „СУСПІЛЬНОГО ПРОМИСЛУ“ Львів-Бєгданівка.

ВСЮДИ ВИРІЖНЮЮТЬСЯ КИШИНЄВІ БАТЕРІІ ДАЙМОН ЗАВДЯКИ ІХ ДОВГОЇ ЖИВОТНОСТІ!

Ми правильно висказєємо Вам часопис, тому відновляйте своєчасно передплату!

Список книжок, призначених на нагороди для тих, що приєднують нових передплатників „Нашего Прапора“.

«Австрія й Габсбургі» — траг. австрійської династії.	3.00	Матієв Мельник: За рідне гніздо, опов. з вивольної війни Сєрбії, стор. 38.	0.60
Рекє Біч: «Заїзний шлях», пов. стор. 208.	3.00	Гю де Мопсан: Серце людини, опов. з чарівної Африки, ст. 96.	1.30
В. Будзівонський: Осада Підковя.	2.—	Вол. Островський: За грошем, пов. стор. 116.	2.00
Л. Буальєр: «Нєсамовитий Дім», сенз. опов.	0.90	Б. Полянч: Кімната з одним входом, сенз. пов., стор. 212.	1.90
Ежємір Бурж: «Під гальотиною, пов. з франц. револ., стор. 136.	1.50	— Товариші усміху, сенз. опов. М. Рєнард і А. Жан: Боротьба з трупом, фан. пов., стор. 198.	1.60
М. Голубєць: «Бєла, Буськ, Звенігород» книжк. город.	0.50	Сєнєчальський: Марєво війни, страхїття будучої війни.	2.00
— За український Львів.	1.00	Спомини про Івана Франка, ст. 100.	1.00
— Перемішль — книжк. город.	0.50	Стивєнзон: Дивний винахід лікаря д-ра Екїла, повість.	1.50
— Терєбовля — книжк. город.	0.50	Ю. Танчакєвський: Практичне товаришество.	4.00
— «Люди й блазин», пов. том I.	3.00	Кльод Фарєр: Тайна віковичних людей, повість.	1.50
— «Люди й блазин», пов. том II	3.00	Юра Шкрумєляк: Огни з полонин, фантаст. повість.	3.00
Д. Донцов: Полїтика принципїальна і спортуєністична.	1.50	Д-р Стєпан Шухєвич: Гіркий то сміх, воєні пригоди, стор. 200	5.00
Мирєслав Канїй: Країна блакитних орхїдей», повість стор. 160	2.00		
о. Л. Куницький: «Вітер від моря» вражіння з подорожі	1.00		
О. Лєшук: Жалда, ждала козака, істор. опов.	1.00		

КІНО-ТЕАТРИ.

Аполло: Світ належить до Тебе! Алятїк: Мільон на вулиці. Касїон: «Тото — шибєник». Коєрєнік: Нєвїдлий чоловік. Марусєвська: Скаждал у Будапєшті. М.ржа: У тїні хрєсти.

За текстом, серед зячт. оголошеня: 1/1 стор. — 400.— зол.; 1/2 стор. — 200.— зол.; 1/4 стор. — 120.— зол.; 1/8 стор. — 60.— зол. Сторїнка или 4 шпальти — за 1 мн на 1-му шпальту 40 сот. Огошовєння в тексті 50% дорожї; на 1. сторїнці 100% дорожї від поданих вище шпальт. Осєрєні офєрти прєдьякєдємо лє бажаннє. — Дрїбні оголошенє чїсєно по 10 сот. за кожєє слово.

Купуйте тільки солодоші

„ФОРТУНИ НОВОЇ“ ЛЬВІВ КОРДЕЦЬКОГО 23

бож це найдорожчї і найкращї вироби українського промислу.

Датїяїчна прєдєка: Львів, Руська 20

Єдина найлітша і своєрідна

ПАСТА ДО ВЗУТТЯ „ЕЛЕГАНТ“

консервує шкуру!

Ужїнайте лїше цю пасту!

Львів, Кордецького 51. Тєл. 64-4.

АНГЛІСЬКОЇ мови найкорше й найкращє вичєнєє від самих чужинців мєтодою «Лїнгвафону». Образ, текст і гєлєс чужинця. Місєчно 5 зл. в групє. Тїжєвоє 2 годїни, повний курс 8 мїсєчїв. Поважні згодовєнєнє лє адм. «Нашого Прапора» під «Англієцї».

Наєлєтєлєсть рєкєдєкцї шїкєно гєрєстїєм. РЕДАГУЄ КОЛЕГЄ

Цікаві ВМАЗЕШ.

„Легко чуже роздавати“ ...

В будапештському часописі «Есті Курієр» помістив польський шляхтич і посол варшавського союму Ян Хойні-Дзедушицькі таку заяву:

«Від договору з Німеччиною поляки гадять зі широкими симпатіями на мадярські бажання ревізія договору, бо поляки знають, що ревізія договору не викличе ніяких більших змін в державному життю Польщі. Тому відомі Польща сьогодні морально намагання мадярів до ревізії договору, що вона досі не могла робити, бо сама мусила боятися німецької загрози ревізії. Нема що скривати, що Польща радше з мадярами, як з іншими сусідами бачає мати границі».

На ту заяву посла, що належить до консервативного крила одинокі, пише «Сальзенскі Денк»:

«Пан Хойні-Дзедушицькі бачає якимсь про себе дати знати, і тому проголосив нас, словаків, рес нуллозо (нічим краєм), що її або займе Польща, або візьме Мадярищина, щоби Польща мала спільні кордони з Мадярищиною. На шість, посол Хойні-Дзедушицькі не є ще Польщею. Нам, словакам, добре в Чехословаччині. Зі слів п. Дзедушицького витягаємо таку науку: Аристократ — чи польський, чи мадярський — здавна привик, тільки для себе брати, чуже роздавати і тільки свої станові інтереси розуміти. Це нам, розуміється, не вистарчає».

Французька рука

Обговорюючи псігірвання польсько-чеських взаємин «Діло», ч. 72 з 19-ого ц. м. між іншим пише:

«Зворотню точку був польсько-німецький договір проїзду. Чехо-словацька преса заняла до той події відразу різке негативне становище. Того становища вона до нинішнього дня не змінила. Навпаки: чеська преса стала — так мовити — головною випадковою бранною проти польсько-німецького договору й є прикладною тайною, що за кулісами тої акції криється не стільки навіть німецька соціалістична

емігранція, що найшла прихильне прибіжжя на території ЧСР, скільки французька рука. Обезцінивши польсько-німецьке порозуміння, посіпати між обома договірними сторонами взаїмне недобури «сторпедувати» те порозуміння, це аж надто виразна шль чехословацької преси. Чехи пишуть, що Польща бущі-то ствердила свою незацікавленість у справі австро-німецького «аншлюсу». Що більше, кажеться там бущі-то про польську згоду на німецькі територіальні претензії до деяких частин ЧСР».

Соціалізм в Лондоні

Пер Домінік, визначний французький публіцист, пише з приводу перемоги робітничої партії в лондонських виборах до міської ради в «Републік» таке:

«В шлій Европі видно замітний рух, що з одної сторони скидає національну не почуття, а з другої сторони — звертається у пошукуванні ровязки критерію до засад, як не соціалістичних, то на всякий раз до протикапіталістичних».

«І в Англії сльдий зріст робітничої партії і розвал лібералів. Англія поступово стає відходити від паціфізму, спо-

глядяє косо на Союз Народів і намагється розв'язати питання своєї власної безпеки у вузько-національних межах».

«Англія поступово орієнтується в бік лейбуризму, але не отарого лейбуризму, що його 10 літ тому репрезентував Мекдональд, тільки молодого лейбуризму, яке тепер більшшовизуючого і чимраз більше наростаючого національними тенденціями».

«Якщо Англії прийдеться колінебудь пережити національний соціалізм, то його займуть не хто інший, як відступники старого лейбуризму».

Осип Рідний ІЗ СУТІНКІВ ДО СОНЦЯ

Іван Ворітняк, парубок з села Блудинків, що вслужив уже в війську й до не одного між людьми вригнунуся, забрався до самообіти. Порозумів, що тяжко біда не просвіченню, бо-ж усюди він, наче сплеще.

Біда-ж йому в селі, біда-ж у чужині, біда-ж на всім і в всякий час. Кожну вільну хвилину по господарських трудах у своїх не надто багатих батьків він використовує на самонавчання.

Читає українські книжки, такі-ж газети, щоби добути нових відомостей, навчитися того, що йому невідоме.

Найбільше свободи для читання та навчання нових незаних понять дають йому свята.

Пополудні сідає коло скрини при вікні й читає, читає, просвічуючи себе.

І так непомітно переходять дні за днями над об'єктам Ворітнякових батьків, а в Івана збільшується знання та свідомість.

І тим більше він читає, так ще більша в нього схота до науки.

Намагає тепер, бо змалку не навчили.

Йому-ж і соромно, що його друзі більше просвічені та краще знають, як жити на світі.

Отже вчиться, щоб здобути й для себе користі з науки.

Не раз стає йому в уяві цілий шлях, що ним перейшов він, дбаючи за свою освіту та знання:

... В нього вісімнадцятий рік життя... В селі є Читальня «Просвіти» з театральним гуртком... Йому дають ролю... Ідуть проби...

О, Господи, як тяжко вийти тут на кінець!

Режисер аж пріє, бо мусить Ворітняка навчати самий.

— Ех! Неодобре-ж воно так! — зачало вертїти Іванів мозок. — От другі самі навчаються дома й на проби приходять з готовим, а мені стільки стиду приходиться набирати на пробах та стільки заморочки робити провідникові... Ех!... Моя ж ти, неграмотносте, пражежу-ж я тебе від себе на чотири вітри, бо-ж з тобою й мені горе й усім горе! — рішучою постановою закінчив свої міркування, покладаючись одного вечора спати в стодолі по пробі...

Найблищої неділі звернувся він з просьбою до своєї братової, щоби навчила його грамоти. Вона ж радо погодилася.

Донька Мекдональда до англійського прем'єра: Тату! Тату! Не ховайтесь! Так демонструють Ваші товариш-соціалісти...

Релігія -- і раса

В «Церковному Вістнику» архидієцезії Кельн, 6-тий випуск, містить кардинал др. Шульце «Пастирська напимнення» своїх вірних. Це напимнення відчитують тепер з усіх проповідниць. В ньому між іншим говориться:

«З найбільшим боєм мусу піднести голос про те, що останніми часами якраз

„Европа“ в кіні

В англійському часописі «Тайм ен Тайд» читаємо:

«Англійська фільмова продукція звичайно без фантазії, але англійські кінна на тім і раз не траять. Цього тижня уладяли англійці фільмове представлення, що зобразило різні заворушення в Австрії, Німеччині, ССР, Італії та Іспанії, що разом давало наглядний, хоч прикий об'раз сучасної Європи. Вид цих подій, осіб їхніх засобів переконати би й мешканця Марса, що в Європі є майлани по містах і прегарні міста тільки нате, щоби їх наповнити скорострілами і вій-

ВІЩА МАТЕМАТИКА

Вільгельм Штапель в книжці «Христ'янський державник» пише: «Ми німці, всеодно чи меншість, є більшість, і як німці ми завжди перші до всього. Якби в шлій Польщі мешкало тільки двох німців, вони значили-б більше як всі італіони поляків; бо вони яріє є німцями!»

Оп і зачалася з того часу повільна, але вперта наука.

Перші кроки, це була азбука, розписувана Ворітняком на листках білого паперу за вказівками братової.

З початку не йшло воно справно, але чим даліше, виходило краще.

Придбавши собі початки, перейшов він до нового: вчиться читати, а при такім не забував виражати і в писанню.

Коли читання не спричинювало йому вже великих труднощів, він забрав із собою на пасовисько визичені книжки й газети та зачитувався в них.

Яка-ж радість була в його душі! Він уже вмів розяснити собі, а то й другим тасмінь колісь для нього чорні рядки.

Та не покінчив на тім Ворітняк, бо знав, що вчиться треба до самої смерті — й вчився.

Перейшли молоді літа дома в селі, а там забрали Івана до війська. В війську він ще краще збагнув, що знання це великий скарб для кожної людини без ріжничї поля.

Й учився даліше, використовуючи кожну вільну хвилину.

От тепер він уже дома на рідній ниві працює, відбувши службу в війську.

Раннім ранком будяться Блудинки до праці, до трудів.

Із Ворітнякового подвіря вийдуть біз з плугом і боронами та зерном збіжжя. Іван Ворітняк поганяє коні. Спішить він до сівби, бо скрізь весна... Весна зелена...

З-за синіх смерекових стовбурів далекого ліса на обрії продираються соняшні проміння... Сонце сходить!...

На душі людини стає якимсь весело, неначе тепло...

В Ворітняковім мозкові ворущається думка:

— Як гарно довксла... Як весело! Все звертається лицем до сонця, до світла, бо воно оживляє, будить до життя...

І нараз поринає Ворітняк у думу-й десь з глибини душі висувуються довгим рядочком нові думки:

— Гей, сонце, сонце!... Ти оживляеш широкі землі та будиш на них усе до життя... Та є ще друге сонце, що оживляє, будить і гідює душу людини... Осяєне воно та величне!... Воно вказує нам шлях, куди й як іти до кращого завтра і до кращої долі!

Це сонце — то знання і наука!

Шо чобого парити „Договір 4-ох“ обов'язує

Нові політичне положення в Європі виявляється чимраз більше одної хвилини. Обов'язує «договір 4-ох», себто Італії, Німеччині, Англії і Франції, також новий «Потрійний Союз» Італії, Австрії і Мадярищини.

«Договір 4-ох» повстав на звалищах версайського договору, що в ньому перед вела Франція.

«Цей договір — пише Авгур в «Юрест. Курієрі Цола», ч. 79 — осідав вистрі, звернене проти Польщі. Мекдональд заявив на заході палати громад, що одною головних цілей договору є ревізія територіальних постанов мирних договорів... Польща заграла свій атут в Берліні і виграла партию, себто як не мир на завжди з Німеччиною, то на всякий раз зашлянення зброї».

Отже Франція опинилася в новому положенні, сказати-б, в хвості подій. Але нема на таке ніякої тепер же радї!

Не хотіла Франція зробити окремого порозуміння з Німеччиною, Німеччина зробила його з союзниками Франції, особливо з Польщею. Тепер уже і сама Франція поволи напрошується...

Знищення Шуцбунду у Відні перекреслило також французьку політику в наддунайській столиці і взагалі в Середній Європі. Те все, що трапилося пізніше з Австрією, Мадярищиною й Італією, їхній «Потрійний Союз», було тільки наслідком програмі Франції на тому відтинку. А Франція сьогодні ще навіть щаслива, що середньо-європейські взаємини якимсь так уложилися, що гітлерівська Німеччина не має ще там першого голосу. Франція щаслива, що в Австрії і в Мадярищині мас вплив Італія. Але на довшу мету Франції вже не вдається так політикувати... Вона мусить підпорядкуватися «договору 4-ох» і новому порядку в Європі.

Нові політичні справи, що виринули останніми днями на політичній овид, це т. зв. чесько-польське напруження і справа польсько-литовського порозуміння.

З Чехословаччиною тепер круто і вона підпадає також тій політиці, що її роблять Мусоліні і Гітлер в Європі. Литва — по польсько-німецькому порозумінню — також вже підпадає під ту саму політику і шукає наближення до Польщі.

Отже розгляньмо: 1) Перші кроки «Потрійного Союзу»; 2) Чесько-польське напруження; 3) Французький розвал і 4) Литовське наближення до Польщі.

„Потрійний Союз“

РИМСЬКІ ОСЯГІ

В Римі Мусоліні, Гембеш і Дольфус підписали т. зв. консультаційний договір, що ним зобов'язалися раз-у-раз спільно нараджуватися над усіма справами і вести спільну, доповнюючу господарку.

ПРОМОВА МУСОЛІНІ

В Римі відбувся конгрес фашистської партії. Велику промову на тім конгресі вимовив Мусоліні.

«Ведемо і будемо вести — сказав Мусоліні — політику приязни у відношенні до Австрії, запевняючи самостійність тому краєві. Австрія може числити на нас. Наші взаємини з Францією поправилися і загального становища, але в дійсності ніодне питання, що існує від 15-ти літ, не посунулося до розв'язки».

Мадярищина — позбавлена своїх чисто-мадярських земель найшла в нас повне зрозуміння, що існує не від вчора. Мадяри домагаються справедливості і сповнення обітниць, даних їм договорами. Мадярищину підпомагаємо і будемо підпомагати.

ЧСР і Польща

ЧЕХИ — ПОЛЯКИ

В парламенті у Празі явилася чеська делегація з околиць Тешина з посолькою Земіною. Делегацію прийняв міністр внутр. справ, а в міністерстві закордонних справ мін. Крофта. Делегація привезла зі собою протичеські летючки, видані поляками, стенограми різних поль-

ськіх промов й інші докази здогаданої польської агітації і протидержавної діяльності в ЧСР.

Міністр внутр. справ заявив, що уряд загострить проти польської акцію.

ЧЕХИ І ССР

Чеський міністр закордонних справ, др. Бенеш передав последи

СССР в Празі, Олександрівському проєкт чесько-совітського торговельного договору. Зараз по його підписанню мають отворити амбасади — в Москві чеську і в Празі — більшовицьку.

Франція

ФРАНЦІЯ ЖАЛУЄ ЗА ПОЛЬЩЕЮ

Сенатор Лемрі оглосив в журналі «Ля Капіталь» статтю про польсько-французькі взаємини. Польща — пише автор — повила самостійну політику і наближилася до Німеччини. Франція відчула, що Польща обиджена її поведінкою у Женеві, а також тим, що про «договір чотирох» Франція повідомляла Польщу шойно при останній редакції того договору. Для наладження французько-польських справ іде мін. Барцу до Варшави вже в квітні ц. р.

МІН. ГЕРІНГ ПРО ФРАНЦІЮ

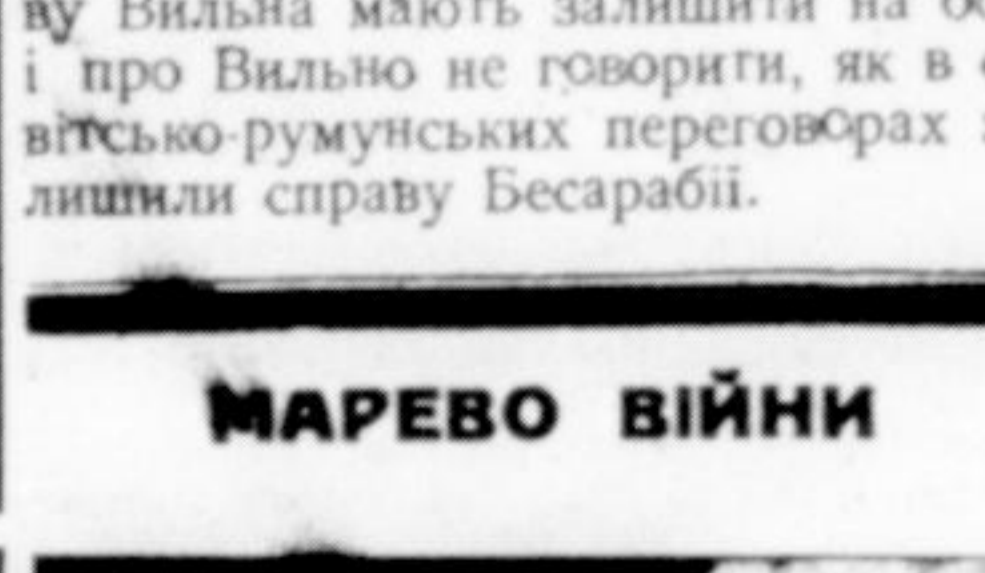
Парижський часопис «Ле Жур» помістив розмову з пруським прем'єром д-ром Герінгом у справі німецько-французького порозуміння. Др. Герінг заявив, що досі був тої думки, начеби з Францією не було можливе ніяке порозуміння для Німеччини. Тимчасом «нема постійного миру в Європі, а навіть на світі, доки не управильнять французько-німецьких взаємин».

Литва

ЛИТВА НАВ'ЯЗУЄ ВЗАЄМИНІ З ПОЛЬЩЕЮ

Новиною останніх днів є наближення Литви до Польщі. Польські часописи звідомляють, що політична ситуація так уже змінилася, що марш. Пілсудскі, який цікавився особливо справами закордонної політики і військовими справами, рішив, щоби тепер зачати офіційні польсько-литовські розмови. Ці переговори мають довести до польсько-литовського порозуміння. Справу Вильню мають залишити на боці і про Вильню не говорити, як в совітсько-румунських переговорах залишили справу Бесарабія.

МАРЕВО ВІЙНИ

Американські літаки створили штучну хмару для безпеки міста Нью-Йорку перед ворожим джунгльським налетом. Хмари якраз вже розпливаються у водозлі і видно Нью-Йоркські хмародери.

Добра прага.

Купуймо насіння „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“

Хоч травень ще далеко — але вже скрізь як у Львові, так і по краю замаяли у виставових вікнах і звертають на себе загальну увагу насінні плякати Народної Торговлі. Вони своїми гарними образочками, дїбраними в красках, буряків, моркви, капуста, кавунів, гарбузів й інших рослин — притягають до себе і привертають проходжих заінтересуватися насінням культурних рослин.

Зайшли ми до референта насінного відділу «Народної Торговлі» у Львові по інформації. Він попросив нас по магазинах «Народної Торговлі», щоби наочно переконались, яке насіння доставляє вона своїм відборцям.

Саме тоді одержала Народна Торговля вагон насіння кормових буряків, мамутів, екендорфів, півцукрових і цукрових буряків. З недавню одержано вагою — зашлилося лише кілька міхів. Кожний міх з виразним написом і адресою плянтарюга та назвою й родом насіння. Стрічаємо тут адреси найкращих годівельників в шлій Польщі. Міхи пльомбовані, ще й з кваліфікаційною картокою, що це насіння справді селекційне, годове під точною контролею та стверджене научними установами.

Як поінформували нас насінний референт — цього року продають всілякі купчики по наших містах й у сільських крамарів багато т. зв. «дикого насіння». Це насіння некваліфіковане, недобріше, багато його не сходить, а зерна, що зійдуть, видають на половину менший збір. Ціни на це насіння нижчі — бо плекаче воно без совісного догляду. Однак треба признати, що наше селянство купує вже тільки добріше насіння — тому збут насіння в Народній Торговлі запевнений. Селянин переконався, що при купні насіння верозумна ошадність тільки шкодить.

Крім насіння буряків — поміщено побіч кількадесят сотнарів червоної коношини, в пльомбованих міхах. До кожної посилки предложили нам посвідки з хліборобських лабораторій на те, що це насіння вільне від канячків і чисте.

Також червоної коношини цього року обмаль. В минулому році цього насіння в Галичині зовсім не було. Тепер продають тільки коношину минулорічного збору з Волині. Всежтаки Народна Торговля забезпечилася в червону коношину найкращої якості — а Нар. Торг. також має на складі інші роди коношини, — білу, шведську, шкарнатку і т. п., які почала висилати в край.

А ось тут трави — тимотка, райграс, англійський, італійський — там даліше купчатка. На це насіння ціни цього року не підскочили.

В магазинах «Народної Торговлі» рух дійсно оживлений. Розважують і пакують посилки до складів Народної Торговлі в край, до державних кооперативів і приватних відбірців. Видно, що установа має великий збут насіння, а насінний відділ Народної Торговлі — це одвіз з найбільших і найсовісніших в краю. Тому господарське насіння для українського хлібороба — найкраще набувати тільки зі складів Народної Торговлі.

ДОМА І В РЕСТОРАНАХ — купуйте і жадайте тільки мушкетерів «МІКА». Зніжента в смаку. Український виріб. Фабрика — Львів, Горюльська 121.

ЧЕРЕВИКИ жіночі, мужські і дитячі купуйте в одинокім укр. магазині взуття **„КОМЕТА“** Львів, Ринок ч. 21. Словить клич: «Свій до свого»

ПОНАД 500 КНИЖОК зі знижкою 40—70% купуйте в Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, Ринок Ю. ЛИШЕ В МІСЯЦІ БЕРЕЗНІ. — Жадайте каталогів.

«ГРЕМІТЬ» — це наголовок історії вищеслава БУДЗИНОВСЬКОГО, яку вишло як книжку-премію за міс. березень всім тим Передплатникам, що не будуть мати др. дня вислаки заглавостей! — Тому хай не буде ніодного нашого Передплатника, який не вирінає би своїй заглавостей! — **«ЛЮДИ І БЛАЗНИ»** — книжку-нагороду для тих Передплатників, які до кінця лютия заплатили 55 гр. на порто, вишлемо салдуочного салдуочного тижня. — **ВИГРАНИ НАГОРОДИ** в львівському дня 6-го березня в більшости вислали тим, яким уміжнулося шаста, а решту вишлемо ще до Великодня. При цій нагоді через просимо Ха. Кружок «Рідної Школи» в Вільші горнищській, щоби подала нам, котру з трьох нагород, маємо приготувати!

Адміністрація.

— Велика злива у Львові. Дня 19-го ц. м. пополуудню по гарній, соняшній погоді мєсподівано полився на місто, як з цєбрика, зливний дощ, що падав безупину 10 годин. Наслідки зливи були такі, що Пошта виступила зі свого русла, підземні канали наповнилися водою, яка в нижче положених частинях міста стала добуватися на верхі заливати підвали і помешкання в сутерівах. При вулицях Сойляшній, Джерельній, Шпитальній, Кохановського й на Клепаровій мусла сплишти на поміч пожежної сторюжа. Між вул. Пелчинською, Ленартовича й Коперника, коло електричної, постало справжнє озеро, глибоке на пів метра. Кільках студентів політехники плавало по ньому чоаном і перевозило продохних до поближих каміниць. Злива наробила багато шкод.

— Арештування комуніста у Львові. Цими днями перевела політична поліція кілька ревілій між львівськими комуністами. Найшій трохі бачили заграничного похощення й арештували 18 осіб. Все те стоїть у звязку зі справою салдства арештованого недавно студента комуніста Стехана.

— Скала збилася 54-ох робітників. В Югославії в місцевости Пруціна трапилася в міських каменоломах жахлива катастрофа. Зприводу ексцельсивної динамітового стрьляна грянула до дому величезна скала, і зприводу її обривків. 6-ох каменарів ще відтерли, всі інші погнули. На місце нещастя зійшлися рідні померших і з плачем та лементом добувають зпід каміння зрупи своїх найближчих. Такого нещастя не тямлять вже в Югославії довгі роки.

НАРОДНІ СВЯТА. В с. Жидичині на Волині відбулося дня 28. лютия ц. р. свято бою під Крутами, улаштоване стараннями місцевих громадян. Реферат про Крути відчитав гром. К. Ш. На цьому святі прочитано реферат і про родину Шенченків. Дня 11. березня ц. р. відбулося свято Т. Шевченка. Реферат прочитав гром. П. Бондарук. Свято Крут і Свято Т. Шевченка відбулися в урочистому настрої. Продекламовано багато віршів і проспівано пісень місцевим хором, що є одним з краших хорів у повіті. М.

ЧИТАЛЬНЯНЕ ЖИТТЯ

Село Камінь, скаляського повіту, числить 364 хати з 1832 душами. В тому 1922 українці, 142 поляки і 88 жидів. Ще від 1926-го року є в селі читальня «Просвіта» і кооператива «Наше Добро». Ці установи досить добре розвиваються. Кооператива за діловий 1933-ий рік мала около 350 дол. чистого зиску. При читальні є Аматорський Гурток і хор. Гурток аматора був досить рухливий, бо в дні 1933 року придбав читальні около 200 дол. доходу. Читальня має 142 членів і перелачує такі часописи: «Новий Час», «Наш Прапор», «Народна Справа», «Кожмар», «Життя й Знання» і «В. Іст. Укр.» Хором проводить диригент п. Іван Чуба. Тепер зближається весна, тому треба бивязити до підготовки якихось вистави. Дня 8. лютия 1933 р. село гостило у себе Пресвяченого Івана, що завів до села підчас деканальної візиту. В 1933 році батьки шкільних дітей підписували декларації за українською мовою, але нічого з цього не вишло...

Цей, 1934-ий рік започаткувався дуже добре. Крім влаштованої вечірки залюжили в нас цього року «Кружок Сільського Господаря» і Кружок Пасичників при кооперативі. Крім того стараннями місцевого священника основано Кр. Кат. Акіції У. Мод. За почином п. М. Шегера почали цього року перелачувати діти «Дзвончок» (15 штук), який має збудити в дитворі любов до Батьківщини. М. З.

КОНЦЕРТ НА ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА

Дня 18. березня 1934 р. Кружок «Рідної Школи» в Гривоничах Великих улаштував концерт в честь Тараса Шевченка. Вже спочатку були перепони, а навіть заборонили співати «Ще не вмерла України» (від погрозою розважання Кружка). В тій справі написано зажадання до воєводства. Влада при цензуруванні перед концертом скорфікувала вступне слово п. М. Олескєвича що друге речення, а реферат п. Я. Хрип'яка: «Большевики і Україна» зовсім. Мимо цього концерт випав гарно, головню хорови точки під батуюто п. І. Шура: «Гамалія», «Тече вода...» «Мені однаково», також декламації: «До живих і мертвих...» і «Минають дні». На закінчення концерту діти дали з повним успіхом виставу: «Тарас у дяка».

На лютия присутній публіки малювалися святочній, піднесений настрої. У лютия, коли треба було співати національній гимні, в очак жнок станули слези, а у мушри розум взяв верх над почуваннями. Матвій Олескєвич.

ДИРИГЕНТ...

В селі Спасові, залубунського повіту, від довшого часу існує мішаний церковний хор. Хором тим диригував і тепер диригує місцевий дяк. Час його диригування в нашому селі можна поділити на два періоди. Перший період рахується від часу, як п. дяк приїхав до нашого села аж до часу, коли від нього почали відмагати т. зв. «обивательство», бо мушу зазначити, що п. дяк є емігрантом з України. Другий період бере свій початок з

— Каміньний дощ на Мадярищині. Над Мадярищиною перейшла цими днями сильна хуртовина з градуючю тучою. В місцевости Пиварад падав чверть години дощ каміння і піску. Такого оригінального «дощу» там ще ніхто не бачив. Подібні буревії і сніжні гургагани перейшли минулого тижня над Францією.

— За атентат на церкву св. Петра в Римі. В Римі закінчився процес проти чотирьох італійських анархістів, яких судили за бомбовий атентат на базиліку св. Петра в Римі і за намагання атентат на диктатора Мусоліні. Головних підсудних засудили по 30 літ в'язниці, Клядвія Ціянка на 17 літ, а підсудного Калассо звільнили.

ТВОРИ Т. ШЕВЧЕНКА НА ЖИДІВСЬКІЙ

Советський Інститут жидівської пролетарської культури при Всеукраїнській Академії Наук разом з Інститутом ім. Шевченка приготував до друку однотомову збірку вибраних творів Т. Шевченка по жидівськи. Поезії Шевченка перекладав жидівський поет Давід Гешфайтшвіц. Проводом редакційної колегії зложеної з А. Хвилі, Ерика, Шабельського, Ліберберга, Префера, Левітана і Тубермана. Том має 40 поезій між иншим «Сон», «Кавказ», «До мертвих і живих» (послание) і т. д.

СВЯТО ШЕВЧЕНКОВИХ РОКОВИВ НА БУКОВИНІ

Дня 11-го ц. м. відбувся в Чернівцях, у великій салі Музичного Т-ва, величавий концерт в честь 120-літніх роковин народження Т. Шевченка. Концерт влаштували спільними силами «Буковинський Кожбар» і товариства «Мужеський Хор» та «Мищанська Читальня». Ся ля була переповнена глядачами, а багато осіб відійшло без билетів і браку місця. В програму концерту входили декламації і лісні хорів, щими проводив буквинський мюзикант д-р М. Бойченко.

«ПРОЦЕС ЗА ПІДАПА ПАРЛАМЕНТУ»

Під таким наголовком виходить щомісячними в Англії Німеччині рівночасно книжка, якої змістом є голосний недоволення на обох пікулах процес Ван дер Ліббе і тое, за підпап німецького парламенту. Книжку написав др. Закс, б. оборонець підсудного комуніста Торгера. Твір пракарають численні оригінальні фотографії.

ГОМЕРОВА «ІЛІАДА» В СТАРОВЕВСЬКІЙ МОВІ.

Жидівський поет С. Черниховський арелкав на старовецьку мову відому грецьку епопею «Іліаду».

ТВОРИ ШЕВЧЕНКА В УССР

Твори Шевченка на Сов. Україні мали такі наклади: В 1921 р. — 35.000 примірників, в 1925 р. — 71.000, в 1926 р. — 76.000, в 1927 р. — 197.000, в 1928 р. — 131.000, а в 1929 р. — лише 50.000 примірників! Відразу впадає в очі зміна курсу!.

ЮВІЛЕЙ ЗАКАРПАТСЬКОГО ДІЛЧА

В Ужгороді відбулася вчорашня академія згадки 60-ліття уродин заслуженого ділча, о. Августина Волошина. Августин Волошин уродився 1874-го року в Келечині біля Волового в священничій, патріотичній родині. По скінченню гімназії і теології стає священником в Ужгороді і народним провідником. Найважнішим його полем праці було видавання книжок для народних шкіл. Першою його шкільною книжкою була: «Методическая Граматика карпатурского языка для народных школ» з 1899-го року. За цєю книжкою послідували: «Азбука», «Танки і нові видання граматик». З тієї книжки є найважніше граматика нашої мови, видана по мадьярськи в 1907-му році. Це вже граматика нашої народної мови. Від неї можна зачати добу народного відродження на Закарпатті.

1903-го року став о. А. Волошин видавати «Науку, духовну й поучительну газету для угро-руського народа».

Повніше о. А. Волошин виступає на всі ділках громадського, політичного і культурного життя. Притім виявив він велику працьовитість і скромність.

НОВІ КНИЖКИ

«Господарське кооперативний Часопис» ч. 11 з 18-го березня 1934. Орган РСЖК «Літопис Бойківщини», Записки пресвяченої досладки історії, культури і побуту бойківського племена. Самбір, 1934. Ч. 3. Ціна 2 зол.

УЧІТЕСЯ, БРАТИ МОІ..

БОРОТЬБА ЗА ВОЛЮ

(ВП) Включення Хорватії у т. зв. «Югославію» в 1918 році сталося проти волі хрватського народу. Незадоволення росло в Хорватії з року на рік, підсилюване до того централістично-шовіністичною сербською політикою, аж вкінці вилізлося у надзвичайну напружену акційну боротьбу зі сербським найздатнішим, передовим від убивства хрватського посла Радіча в сербському парламенті 1928 року. Всякі можливості легальної боротьби й організації для хорватів нині більші не існують, тому теж до першого голосу прийшла в хорватській дійсности тайна національно-революційна організація, звана «Хорватський Домобран», поширена теж на численну хорватську еміграцію в Америці, з боевим ядром, званним «Усташа» (по українськи «Повстанці») з д-ром Анте Павелічем як вождом.

Від грудня минулого року революційні виступи «Усташів» посилюються в незвичайній мірі і доводять до чимраз більшого революціонізування хорватських мас. Якою цпуярністю тішаються хорватські революціонери у свого народу, свідчить між иншим подія, яка недавно трапилася при переводженню сербською поліцією усташів з одної тюрми до другої. Хорватська товпа, оточившись з усіх боків в'язнів, йшла в довгому демонстраційному поході з окликами на їх честь, на переді походу грала хорватська оркестра, а сербська поліція не важилося розганяти демонстрантів, щоби в замішанню не відбито в'язнів.

Світова преса широко розписувалася про замах хорватських усташів в грудні минулого року на сербського короля Олександра, який приїхав був до столиці хорватів Загребу, мабуть, щоби заманіфестувати перед світом, що сербська влада панує над положенням у Хорватії. Але король тільки щастям оминув смерті з рук хорватських змовників, яких відкрила поліція в останній хвилині і скінчилося тільки на стрільянні по вулицях Загребу. Зате в дні приїзду короля через чотири години вечера Загреб потапав в темноті, бо «невидима рука» понижчила кабелі електричні, зруж хорватські студенти на знак протисербського протесту підпалили університет. Король мусів зрештувати з наміченого двотижневого побуту в Загребі і виїхав наступного дня.

Січень у Хорватії приніс нову вісту про виступ «Усташів». В Загребі мала відбуватися конференція Малю Антанті, теж мабуть для демонстраційних цілей. Але оце в поїзді Відень—Загреб, яким мав їхати на конференцію чеський міністр Бенеш, вибухла кількама машина, що збила трьох людей, а багато ранила. Бенеш приїхав до Загребу кілька годин вчасніше і тому оминув смерті, але замаху вистарчило на те, щоби конференцію Малю Антанті відложити на необмежений час.

В останнє, як звідомляє преса, занову ледви не дійшло в Загребі до нового бомбового замаху. А саме, сербська княжна Маріяла мала відвідати в цьому місті діточий захист, а кілька годин передтим поліція найшла в близькому домі дві бомби.

славії революційну боротьбу ведуть теж і македонці (революційна організація ВМРО), то ж внутрішнє положення мусить привести для неї фатальні наслідки. Упадок югославянської валюти й те, що козачки вона не може допроситися навіть у Франції, це безперечно нищчі посередні удари для Югославії з боку поневоленних нею народів. А чого може надіятися Югославія в себе на випадок війни?

В краю всіх можливостей

З Нью-Йорку повідомляють про нечувано-сміливий напад опришків на два банки в місті Айтчзон у стейті Канзас. Опришки заїхали двома самоходами, що були обставлені скорострілами, в середмістя, перед будинок банку, загрозили зброєю службовикам і ограбили дощенту всі банкові каси.

Повідомлена прс напад поліція зробила на опришків засідку при виході всіх передміських вулицюк. Але опришкам не спішилося з утечею. По дорозі ограбили вони й другий банк, увязнили кільканацять урядовців та розставили їх на ступенях самоходів, щоби забезпечитися перед стрілами поліції. Потім зі скорістю 100 км. на годину пробилися самоходами крізь кордон поліції і вткли. Підчас цієї шаленої їзди нещасливі урядовці позлітали зі самоходів і порозбивали собі голови. Цілий напад відбувся в білісній день.

У Вашингтоні підчас нарад американського сенату, говорилося між иншим і про грізний зріст опришківського ремесла в Злучених Державах та про його організацію. Прокуратор Кумінс підкреснув, що американські опришки розпрядкають чисельнішими збройними силами як сухопутна армія й фльота Злучених Держав!

ШАХИ

Редагує Теодор Кужик.

Ч. 9. ШАХОВА ВПРАВА.

К. Моль.

Чорні: Кр. е4, Хб5, д5, е5.

Білі: Кр. с2, Бє7, Кб3 і д4, Бб6 (5)

Білі починають і матують у трьох ходах.

Ч. 10. ШАХОВА ВПРАВА.

Ф. Маєр

Чорні: Крд5, Хб6 (2)

Білі починають і матують у трьох ходах.

Ч. 11. ШАХОВА ВПРАВА.

Ф. Медлер

Чорні: Крс, Хб6, д4 (8)

РОЗВ'ЯЗКА ШАХОВИХ ВПРАВ ЧЧ. 4 І 5.

Ч. 4. — 1. Де1! Кр. а7; 2. Бб4 і мат

1. ... Кр. б8; 2. Бб4 і мат

1. ... б4; 2. Бб4 і мат

Ч. 5. — 1. Дсб—b7!

Синхронізація

Хто буває по селах на театральних виставах, того часом прикро вразить брак т. зв. синхронізації виведенню якоїсь театральної штуки на сцені. Це діється часом навіть в аматорських гуртках по містах, а тимбільше по селах, де в гуртку працюють самі селяни.

Синхронізація театральної пєси полягає на цьому, що режисер мусить докладно застановитися над часом, який зображає якась пєса. Це важне передовсім при історичних пєсах. Режисер мусить добре перестудіювати добу, яку зображає театральна штука. До цієї історичної доби мусить бути узгіднена обстановка сцени, стріи, всі рекізити, а навіть мова; хоч автор самий вже застановився над мовою, то часто трапляється, щє аматор перекручує самий слова. Тих всіх вином режисер не сміє легковажити.

Для ілюстрації, як часом та справа на ділі виглядає, подам приміри: В однім селі виставляли «Невольника»; дивитесь на сцену за козаками і їх не бачите; увижаються по сцені якісь люди у чоботах з високими хольваками, в райтках, у виштитих сорочках, а поверх сорочок в шльяхах (!)... Згодом пізнаєте, що то мають бути козаки, бо мають вушниця і чуби, тай називають себе козаками!... У місті С. у побутовій сцені двічата прикрашали себе золотими бранзолетками та годнильниками в руках, не згадуючи про лядера... В іншій місцевости дають «Назара Стодолю». Думали, що коли автором був Шевченко, то й в козачкій хаті обовязково мусить висіти на стіні портрет Шевченка... А бачили ви «Мотрю» на селі? — Шюда! Мотря як амазонка виглядає так: в шараварах (брудних!), вишита сорочка, на голові беретка (!), а в руках палка (!)...

Смішні може ці приміри, але правдиві й тому прикро такє бачити. Лишній на боці це, що режисер мусить підбирати пєси відповідно до умовин свого гуртка, і це, що пр. «Мотрі» не повинні грати на якійбудь сцені, бо ж це профанація ідей і історичних постатей, що мають бути зображені! Наші режисери мусять звернути шильню увагу на питання синхронізації, а не робити з поважних пєс ревійових скєчів. В цей спосіб не виховається глядач і він не присвоїть собі думок, висказаних в театральній творі.

Цими справами повинні передовсім зайнятися Філії «Просвіти»; треба улаштувати режисерські курси для аматорських гуртків, фахові поради при Філіях і т. д. Коли ці недомогання усунуться, то аж тоді аматорський театр сполучить своє культурно-освітнє завдання.

Семен Гнатюк

ЗАКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МАДЯРСЬКОЇ ВИСТАВКИ

Дня 11-го березня ц. р. відбулася в Варшаві закриття виставки українського іконописного мalarства і збірок Національного Музею у Львові. Виставку влаштував д-р Іларіон Свенціцький. У Варшаві відвідало її 3,000 осіб. Про виставку появилася 26 рецензій в польській пресі, 3 у французькій, 2 в німецькій і одна в чеській.

ШАХОВА ПЕРЕПИСКА

В. А. Вільскє. У триходівці подавати тільки головні видіння, без подавання цілої шах. вправи.

Г. Смикалюк — Волод. В. Крім ходів б'їх, треба у розв'язці подати ходи чорних.

Влучні розв'язки надіслали: Володимир Воробеш, Іван Кушнір з Львова, Володимир Андрєйчик — Вільскє, Кован Гринь — Запінтєв, Читальня «Просвіти» — Запінтєв, Смикалюк Г. — Володимир В., Без підпису — з Рогатина.

Розв'язки прислати до 8-го квітня.